

ofte saaledes, at Laantageren trænger saa stærkt til Penge, at han ikke godt har Tid til at vente, indtil der falder Bevilling paa hans Ansøgning, hvilket efter Forretningernes Gang dog altid tager nogle Uger hen. Vedkommende vil da hellere offre, hvad det koster paa lovlig Maade at omgaae Agerloven, nemlig udstede Gjældsbreve saaledes, at der igjen gives Transport derpaa til den egentlige Laangiver. Han betaler rigtignok paa den Maade to Gange stemplet Papir, men det foretrækker han for at faae Penge øeblikkelig, naar han trænger dertil. Det er en Forretningssag, som ikke er saa sjelden. Der er ogsaa andre Maader, hvorpaa man meget let kan omgaae Agerlovgivningen. Det er jo f. Ex. bekendt, at man blot behøver at sætte i Gjældsbrevet, at Laanet er givet tildeels i Statspapirer, og saa levere en Obligation, lydende paa 100 Rd., f. Ex. og sælge den for 300 Rd., og paa denne Maade undgaaer man Agerstraffen; man kan altsaa ikke slutte fra Bevillingernes Antal til Nødvendigheden af Rentefodens Frigivelse; skulde man overhovedet slutte Noget fra de statistiske Oplysninger, som den ærede Minister meddeelte, saa vilde det efter mit Skjøn kun være det, at der ikke er Trang til at frigive Rentefoden udenfor Kjøbenhavn, ialtsald ikke i den Grad, som i Kjøbenhavn, og saa mener jeg, at dersom der skal lægges nogen Conclusion i denne Slutningsmaade, saa maa det være den, at man skulde stille et Endringsforslag om at frigive Rentefoden for Udlaan i faste Eiendomme alene i Kjøbenhavn. Om dette skulde være

henigtsmæssigt, vil jeg ikke afgjøre, men jeg vil ikke stille noget Forslag i den Henseende. Den ærede Ministers Oplysninger ere endvidere brugte til at godtgjøre, at der ikke er Trang for de mindre Eiendomsbestodere til at faae høiere Laan end til 4 pCt., idet man siger, at der er udstedt et saa ringe Antal Bevillinger, at der ikke kan forudsættes at have været enten Trang eller Ønske tilstede derom; men dette troer jeg ingenlunde man kan sige med Rette. Fra min Erfaringskreds veed jeg ganske sikkert, at flere smaa Eiendomsbestodere her i Kjøbenhavn — thi de smaa Eiendomsbestodere findes naturligvis ikke alene paa Landet, men de findes overalt, og deres Eiendoms Eidenhed kan være forskjellig i Grad efter de Steder, hvor de ere beliggende, men derved udelukker man ikke, at en Eiendomsbestodder henhører til Smaafolkene, — ofte ønske smaa Laan uden tilige at ønske Bevilling, thi saa fik man en forøget Pengeudgift, idet en saadan Bevilling med stemplet Papir til Ansøgninger og Betaling for Expeditionen osv. koster en Snees Daler. For at spare Pengene skriver man derfor en Obligation og giver Transport paa den; det er den Maade, hvorpaa mange smaa Eiendomsbestodere arrangere deres Pengelaan, naar de skulle give høiere Rente. De behøve selvfølgelig slet ikke Bevilling, og derfor søge de den heller ikke, og af denne Grund blive de heller ikke udstedte fra Indenrigsministeriet. Man kan altsaa ikke sige, at de ikke have Trang til Pengelaan, men de faae disse Laan paa anden Maade end ved Hjælp af Bevillinger.